

Tid Tisdagen den 3 mars 2015
kl 13.30 – 16.25

Plats Gamla Biblioteket, Tekniska Nämndhuset

Justerat

Jan Lamby

Anna Hansson

Närvarande**Ledamöter:**

Jan Lamby (HSO/HRF), ordföranden

Anna Hansson (HSO/R), vice ordföranden

Amir Amirrazi (DHR)

Göran Gustafson (SRF) §§ 6-14

Bengt Håkansson (HSO/Elöverkänsligas förening i
Stockholms län)

Lasse Persson (HSO/Neuroförbundet)

Ulf Uddsten (HSO/FUB) §§ 1-10c

Tjänstemän:

Rådets sekreterare Lena Mittal, Ann-Charlotte Bergqvist och
Göran Carlberg från exploateringskontoret samt Michael
Haglund och Anna Åsell från stadsbyggnadskontoret.

§ 1**Val av justerare****Beslut**

Rådet utser vice ordföranden Anna Hansson att
tillsammans med ordföranden Jan Lamby justera dagens
protokoll.

§ 2**Dagordningen fastställs**

Rådet godkänner dagordningen.

§ 3**Föregående protokoll**

Rådet godkänner protokoll nr 1/2015 och lägger det till
handlingarna.

§ 4**Inkomna skrivelser och protokoll**

Följande protokoll anmäls och läggs till handlingarna:

- a) Beslut från stadsbyggnadsnämnden den 15 januari 2015 om val av ledamöter till funktionshinderrådet för åren 2015-2018.
- b) Beslut från exploateringsnämnden den 29 januari 2015 om val av ledamöter till funktionshinderrådet för åren 2015-2018.
- c) Protokoll nr 7/2014 från råd för funktionshinderfrågor vid trafiknämnden och Stockholms Stads Parkerings AB den 13 oktober 2014.
- d) Protokoll nr 8/2014 från råd för funktionshinderfrågor vid trafiknämnden och Stockholms Stads Parkerings AB den 10 november 2014.
- e) Protokoll nr 9/2014 från råd för funktionshinderfrågor vid trafiknämnden och Stockholms Stads Parkerings AB den 1 december 2014.

§ 5**Inkomna remisser**

- a) Remiss av rapporten Aktualisering av lagen om kommunal energiplanering

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- b) Remiss av slutbetänkande från Samordning för smarta elnät – Planera för effekt! (SOU 2014:84)

Beslut

Rådet anför följande:

"Smarta elnät" kommer att innebära en förändrad och försämrad elektromagnetisk miljö. Man kan räkna med att datakommunikation mellan

produktion och förbrukare av elektricitet kommer att ske både trådlöst och över elnätet. Till detta läggs att för konvertering av solcellernas likström till växelström används teknik som skapar störningar på elnätet, liknande störningar som från datorer, LED- och lågenergilampor, fjärravläsning av elmätare m.m.

Elöverkänsliga har erfarenhet av att dessa störningar och trådlös kommunikation kan innebära stora problem och den uppräknade tekniken är det första som avlägsnas vid elsanering. En försämrad elektromagnetisk miljö över stora områden innebär i motsvarande grad minskad tillgänglighet för elöverkänsliga. Varken negativa konsekvenser för hälsa eller tillgänglighet behandlas i utredningen vilket vi ser som en stor brist.

§ 6

Beslut fattat på delegation

Ordföranden Jan Lamby har på delegation skrivit ett yttrande över remissen ”Kungörande och granskning av järnvägsplan för Mälarbanan”, **bilaga 1**.

Beslut

Rådet godkänner yttrandet.

§ 7

Exploateringsnämnden

Treårsplan 2016-2018

Föredragande: Ann-Charlotte Bergqvist

Ann-Charlotte Bergqvist informerar kort om arbetet med treårsplanen. Hon anser att det bland annat kan vara bra att tydliggöra vad som menas med ordet tillgänglighet.

Beslut

Rådet tackar för informationen.

Redovisning av höstens stickprovsundersökning

Föredragande: Göran Carlberg från Miljö och Teknik

Göran Carlberg informerar om två olika stickprovsundersökningar som har gjorts av Funka Nu.

Undersökningarna gäller två objekt: gång- och cykelstråk i Ulvsunda "Induktorn" samt aktivitetspark i Stureby "Tumlaren".

Funka Nu har föreslagit ett antal åtgärder som exploateringskontoret har tagit till sig, de flesta om markeringar/avgränsningar och belysning. En del av åtgärderna kommer att utföras, andra går inte att åtgärda beroende på att de berör privat mark/kvartersmark som staden inte har rådighet över.

Beslut

Rådet tackar för informationen.

§ 8**Stadsbyggnadsnämnden***Treårsplan 2016-2018*

Föredragande: Michael Haglund

Michael Haglund informerar kort om treårsplanen. Omkring den 20 mars 2015 kommer rådet att få ett utkast och har då möjlighet att komma med synpunkter.

LSS-bostäder i planering

Föredragande: Michael Haglund

Michael Haglund informerar om hur planeringen av LSS-bostäder går till. En genomförandegrupp bildas med

representanter från aktuell stadsdelsförvaltning, socialförvaltningen, exploateringskontoret, Micasa och stadsbyggnadskontoret. Gruppen leds av socialförvaltningen.

Beslut

Rådet tackar för informationen.

Insiktsutbildning

Föredragande: Michael Haglund

Michael Haglund informerar att kontoret innan sommaren kommer att anordna en insiktsutbildning för kontoret, nämnden och rådet.

Beslut

Rådet tackar för informationen.

§ 9**Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Hägersten 2:6 m.fl. i stadsdelen Hägersten, SDp 2010-16649**

Föredragande: Anna Åsell

Svar senast 17 mars 2015

Anna Åsell berättar om planen.

Beslut

Rådet tackar för informationen och vill att följande synpunkter beaktas i den fortsatta plan- och byggprocessen:

Tillgänglighet

Rådet framför att detta är ett besvärligt projekt som i alla delar inte uppfyller kraven på tillgänglighet.

Otillgängligheten är fortfarande påtaglig beroende på att projektet ligger i ett område med stora lutningar. Det är även långt till kollektivtrafik.

Sopor

Rådet ser helst att sophantering i fastigheterna lösas genom att sopnedkast finns i varje trapphus (via sopsug). Om detta inte är möjligt bör sophantering utformas på ett sådant sätt att både hushållssopor och skrymmande avfall (grovsopor) kan lämnas i utrymmen som nås via inomhusförbindelse utan nivåhinder och hinder i form av tunga dörrar.

I båda fallen ska det vara användbart för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga eller andra funktionsnedsättningar.

Väljs trots allt en lösning med kvittblivning av hushållssopor utomhus anser rådet att avståndet från entré till sopnedkastet inte bör överstiga tio meter.

Källsorteringsbehållare ska vara belägna högst 30 meter från entré och placerade på så sätt att man naturligt passerar platsen. Hela anläggningen ska vara fullt tillgänglig för alla, enhetliga symboler och punktskrift ska finnas på samtliga kärl. Kärlen ska ha samma placering efter varje tömning för att underlätta användbarheten för personer med nedsatt orienteringsförmåga. Rådet påpekar att placeringen av kärlen inte får minska antalet parkeringsplatser som ligger inom tio meter från entréer.

Angöring och parkering

Enligt handboken Stockholm - en stad för alla, trafikkontoret 2008, ska såväl angöring som parkering kunna ske inom tio meter från entréer.

Garage

Parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning ska placeras intill hissar i garagen. Om möjligt bör garagen ha en höjd på 2,8 meter så att också högre stationsvagnar som används av vissa rullstolsburna personer kan parkera där.

Utrymningssäkerheten i garaget måste beaktas. Om inte ett fullgott sprinklersystem anordnas bör garaget förses

med en brandsäker sluss med hiss som går att använda vid brand.

§ 10

Genomgång av utsända checklistor

Rådet går igenom följande förslag till detaljplaner:

- a) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Vilan 24 och 25 i stadsdelen Vasastaden, SDp 2014-09783

Beslut

Rådet förutsätter att de befintliga verksamheterna får samma grad av tillgänglighet som de nya bostäderna.

- b) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Bottenstocken 11 i stadsdelen Gröndal, SDp 2012-12740

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- c) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Anisen och del av Farsta 2:1 i stadsdelen Hökarängen, SDp 2012-13373

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- d) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Skålen 24 i stadsdelen Vasastaden, SDp 2012-19764

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- e) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för område vid Fagersjövägen och Kontoristvägen, del av fastigheten Farsta 2:1 i stadsdelarna Hökarängen och Fagersjö, SDp 2013-01456

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- f) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Lilla Tensta 1 i stadsdelen Tensta, SDp 2014-14269

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- g) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1 vid Kolsnarsvägen och Långhalsvägen i stadsdelen Årsta, SDp 2013-00468

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

§ 11**Frågor till presidierna i exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden inför mötet den 31 mars 2015**

Rådet enas om att följande ämnen ska tas upp när rådet träffar presidierna den 31 mars 2015:

- Bostäder enligt SoL och LSS.
- Tillgängligheten vid förtätning av områden.

Beslut

Ordföranden Jan Lamby får i uppdrag att skriva frågorna.

§ 12**Bevakningslista (se sidan 11-13 i protokollet)**

§ 13

Rapporter

- Anmälan av remissvar gällande remisserna om dels samråd om ny tunnelbana till Nacka (förlängning från Kungsträdgården till Nacka C), dels samråd om tunnelbanan från Kungsträdgården till Gullmarsplan och söderort

Beslut

Rådets remissvar gällande remisserna om dels samråd om ny tunnelbana till Nacka (förlängning från Kungsträdgården till Nacka C), dels samråd om tunnelbanan från Kungsträdgården till Gullmarsplan och söderort anmäls, **bilaga 2**.

- Exploateringsnämndens utbildningsdagar

Anna Hansson, Bengt Håkansson, Göran Gustafson och Jan Lamby har deltagit i exploateringsnämndens utbildningsdagar. De framför bland annat att det var goda möjligheter att prata med ledamöterna. Det var även några intressanta föredragningar, till exempel om hur arbetet går till från markanvisning till färdigt hus. Det informerades även om att nämnden kommer att få göra studiebesök vilket kan vara intressant för rådet.

Beslut

Rådet enas om att de önskar en föredragning om hur arbetet går till från markanvisning till färdigt hus.

§ 14**Övriga frågor**

Inga övriga frågor vid detta sammanträde.

Vid protokollet

Lena Mittal

BEVAKNINGSLISTA

Ärenden som ska tas i rådet	Ansvarig	Ska vara klart
1. Rådets presidium ska regelbundet träffa stadsbyggnadskontorets ledning (inför VP på hösten och inför treåringen på våren)		
2. Samla kunskap om elektromagnetiska fält och ansvarsfördelningen inom staden		
3. Detaljplan för Södermalm 3:21 m.m. i stadsdelen Södermalm, Dp 2009-15437: Rådet anser att den planerade hissen från gångvägen ska gå ända ner till tunnelbaneperrongen. Lasse Persson har aktualiserat frågan i landstingets trafiknämnds samverkansråd	Lasse Persson	
4. Följa upp bygglovsskedet beträffande Gallerian (Trollhättan 29, 30, 31, 32 och 33, Skansen 25 m.m. i stadsdelen Norrmalm, SDp 2012-13546)		Våren 2015

Planen har vunnit laga
kraft den 21 februari 2014
FH-rådet 2013-02-25

5. Följa upp bygglovsskedet
beträffande Mimer 8 i
stadsdelen Vasastaden,
SDp 2013-19348
Handläggare: Maria Borup
FH-rådet 2014-06-11
6. Följa upp bygglovsskedet
beträffande Norra
Djurgårdsstaden,
Gasverket Västra m.m.
(del av Hjorthagen 1:3,
m.fl.) i stadsdelen
Hjorthagen, dnr 2011-
17188
Handläggare: Malin
Klåvus
FH-rådet 2014-06-11
Våren
2016
7. Föredragning från
bygglovsavdelningen om
studentbostadsbyggandet
Våren
2015
8. Information om smarta
sopsugar
Bjuda in Gustaf Landahl,
miljöförvaltningen
Våren
2015
9. Följa upp bygglovsskedet
beträffande Rådstugan 1 i
stadsdelen Gamla Stan,
SDp 2012-13703

Handläggare: Ann-Sofi
Rundquist
FH-rådet 2014-12-02

10.	Följa upp bygglovsskedet
beträffande Timotejen 17 i
stadsdelen Västberga, SDp
2013-12715
Handläggare: Anneli
Eskilsson
FH-rådet 2014-12-02	2015-16
11.	Studiebesök i
Slakthusområdet	2016
12.	Föredragning om hur
arbetet går till från
markanvisning till färdigt
hus
Gunnar Jensen,
exploateringskontoret	

Bilaga 1

2015-02-16

Till

Kommunstyrelsen
RVII-remissvar@stockholm.se**Remiss "Kungörande och granskning av järnvägsplan för Mäljarbanan"**

Dnr: 123-254/2015

Rådet har tidigare lämnat synpunkter på den detaljplan som tagits fram för projektet.

Då vi inte vet om dessa synpunkter beaktats i någon utsträckning, upprepar vi dem här:

Transumt utdrag ur protokoll från rådet för funktionshinderfrågor vid stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden den 11 juni 2014:

§ 9

- c) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Mäljarbanan, sträckan Spånga till Barkarby i stadsdelarna Bromsten m.fl., SDp 2013-20055

Beslut

Rådet vill påpeka att den riskökning för cancer som setts vid 0,4 μ T eller mer är jämfört med en normalexponering på 0,05-0,1 μ T. Naturliga växlande magnetfält i samma frekvensområde som det är fråga om ligger i storleksordningen miljondels μ T eller uttryckt med siffror 0,000001 μ T. Vi ställer oss frågande till varför magnetfältens årsmedelvärde används. Hänvisning till årsmedelvärde finns varken i Myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält eller i Socialstyrelsens meddelandeblad om magnetfält. I Myndigheternas försiktighetsprincip står det istället: "Om fälten ger ohälsa är det då främst risker med korta kraftiga exponeringar eller låg exponering under lång tid? Eller är det kanske kraftigt varierande fält som orsakar problem?" Staden eftersträvar 0,05 μ T vid elsanering för elöverkänsliga.

Trafikverket skriver i BVS 510 att "returströmmar från tågdriften kan förekomma i det lokala ortsnätets PE-ledare". Det betyder att järnvägen kan skapa vagabonderande ström i samhällets ledningsnät. Vagabonderande ström är den största källan till magnetfält i kontor och bostäder men problemet tas inte upp i planbeskrivningen eller miljökonsekvensbeskrivningen.

För stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma funktionshinderråd:

Jan Lamby
ordförande

Bilaga 2

Till

Kommunstyrelsen
RI-remissvar@stockholm.se**Remisserna "Samråd om förlängning av tunnelbana från Kungsträdgården till Nacka C" och "Samråd om tunnelbanan från Kungsträdgården till Gullmarsplan och söderort"**

Dnr 248/2015 och 243/15

Rådet för funktionshinderfrågor vid stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden har tagit del av samrådsmaterialet och vill anföra följande:

Tunnelbaneutbyggnaden utgör en efterlängtd etapp som åstadkommer viktiga förbättringar för en stor del av södra och östra Stockholm. Målsättningen ska givetvis vara att alla ska kunna färdas i de nya delarna, och använda de nya stationerna.

Rådet har inga särskilda synpunkter på var stationerna är belägna. Vi förutsätter att de byggs med så god tillgänglighet som det går att åstadkomma; Att stationer som är belägna i anslutning till bytespunkter (Sickla, Nacka C och Gullmarsplan m.fl.) utformas med logiska samband och god orienterbarhet.

Vi ser dock en särskild utmaning i den blivande stationen Sofia. Den kommer att hamna djupt, enligt uppgift 90 – 100 m under markytan. Detta ställer extrema krav på kommunikationen mellan plattform och gatunivå. Både vid normal användning och vid utrymning.

Vi vet att det finns grupper av personer med funktionsnedsättning som drar sig för att använda tunnelbanan, pga. rädsla för de risker som är förknippade med underjordiska miljöer.

Förhållandena vid station Sofia måste studeras särskilt noga, att man funderar på hur transporter ned till och upp från denna nivå kan ske på ett säkert och bra sätt.

Rådet förmodar att det kan bli svårt att klara transporten enbart med rulltrappor + kompletterande hiss/hissar. Ett mer realistiskt alternativ som enligt pressuppgifter studerats, är flera snabbgående hissar. Oavsett vilken lösning som väljs, krävs noggranna studier för att garantera trygghet och säkerhet. Både vid normal trafik och vid driftavbrott och utrymning.

Stockholm den 20 februari 2015

Stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens
gemensamma funktionshinderråd:

Jan Lamby
ordförande